

DARIA CHUDZIŃSKA

BEZROBOCIE KOBIEŃ NA PRZYKŁADZIE WYBRANYCH PAŃSTW UNII EUROPEJSKIEJ

Streszczenie: Podstawowym celem pracy jest analiza poziomu bezrobocia kobiet na przykładzie Grecji, Malty i Polski. Postawiono hipotezę: sytuacja kobiet na rynku pracy uwarunkowana jest ogólną kondycją gospodarczą wybranych państw. W pracy skupiono się na analizie sytuacji trzech państw członkowskich Unii Europejskiej: Polski, Malty i Grecji. Wybór tych krajów wynikał z uwzględnienia kluczowego wskaźnika, jakim była stopa bezrobocia wśród kobiet w 2021 roku. Wówczas Malta miała najniższą stopę bezrobocia kobiet spośród wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej, podczas gdy Grecja odnotowała najwyższy poziom. W części teoretycznej dokonano opisu najważniejszych zagadnień dotyczących rynku pracy, grup problemowych występujących na nim oraz czynników mających zasadniczy wpływ na poziom bezrobocia. Część empiryczna opracowana została na podstawie danych statystycznych Eurostatu w latach 2002 do 2021. Podstawową metodą badawczą zastosowaną w pracy była analiza korelacji liniowej Pearsona. Z przeprowadzonych badań wynika, że najsilniejszy związek był pomiędzy bezrobociem ogółem a bezrobociem kobiet. Wzrost poziomu ogólnego bezrobocia powodował wzrost poziomu bezrobocia kobiet. Korelacja między badanymi zmiennymi w każdym państwie była dodatnia i bardzo silna. W analizowanych państwach zmiany z ogólnej stopie bezrobocia wyjaśniały zmienność bezrobocia kobiet od 90 do 100%.

Słowa kluczowe: bezrobocie, rynek pracy, grupy problemowe, bezrobocie kobiet, wskaźniki makroekonomicznej sytuacji gospodarczej.

JEL codes: J21, J23, J64

1. WSTĘP

Za jeden z największych problemów społecznych uważa się zjawisko bezrobocia. Określa się je jako brak pracy przynoszącej korzyści zarobkowe u osób poszukujących pracy oraz zdolnych i gotowych ją podjąć. W literaturze

naukowej wyróżnia się bardzo dużo typów bezrobocia, jednak zasadnicza kwalifikacja wyodrębnia bezrobocie cykliczne (konjunkturalne), bezrobocie strukturalne i bezrobocie frykcyjne¹. Pierwsze z nich wynika ze zmian aktywności gospodarczej w cyklu konjunkturalnym. Podczas spowolnienia gospodarczego firmy nie muszą produkować tak wielu dóbr i usług. Aby obniżyć koszty następuje redukcja pracowników, która powoduje zwiększenie się liczby osób bez pracy. Bezrobocie strukturalne wynika z niedopasowania pomiędzy dostępnymi miejscami pracy a osobami poszukującymi jej. Niedopasowanie to może wynikać z tego, że osoby poszukujące pracy nie posiadają umiejętności wymaganych na danym stanowisku. Bezrobocie frykcyjne występuje z powodu powolnego dopasowania się ludzi bez do oczekiwań pracodawców².

Rynek pracy obejmuje całokształt zagadnień związanych z kształtowaniem się popytu na pracę i podaży pracy. Głównymi funkcjami rynku pracy są alokacja i relokacja zasobów ludzkich, które zapewniają w długim okresie stan równowagi pomiędzy popytem i podażą³. Na rynku pracy występują grupy problemowe. Z punktu widzenia możliwości uzyskania zatrudnienia są to grupy największego ryzyka. Cechuje je stosunkowo wysoka stopa bezrobocia. Do grup problemowych zwanych też defaworyzowanymi na rynku pracy zaliczyć można⁴: kobiety, młodzież, osoby niepełnosprawne, osoby o niskim poziomie wykształcenia oraz osoby długotrwale pozostające bez pracy. Ogólnymi przyczynami stanowiącymi barierę zatrudnienia dla wszystkich grup są: recesja gospodarcza, niedostateczny efektywny popyt na towary oraz niedobór kapitału rzeczowego. Oprócz ogólnych przesłanek pozostawiania bez pracy, każda z grup defaworyzowanych ma własne przyczyny pozostawiania bez pracy⁵.

Badania wykazują, że ryzyko bezrobocia wśród kobiet jest znacząco większe niż wśród mężczyzn. Ich podatność na bezrobocie tłumaczy się mniejszym przywiązaniem do pracy. Skutkiem tego jest traktowanie kobiet jako pracowników drugorzędnych i zwalnianie ich w pierwszej kolejności. Kolejnym argumentem jest duży udział kobiet w zajęciach wykonywanych w niepełnym wymiarze czasu. Praca ta, daje mniejszą ochronę przed bezrobociem, ponieważ zawody te likwidowane są jako pierwsze⁶.

¹ Kryńska E., Kwiatkowski E. (2013), *Podstawy wiedzy o rynku pracy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.

² Kwiatkowski E. (2007), *Bezrobocie. Podstawy teoretyczne*, PWN, Warszawa.

³ Kryńska E., Kwiatkowski E. (2013), *Podstawy Wiedzy o Ekonomii*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.

⁴ Kwiatkowska W. (2012), Bezrobocie w grupach problemowych na rynku pracy w Polsce, „Acta Universitatis Lodzensis Folia Oeconomica” 268, Łódź.

⁵ Kalita J. (2006), *Sytuacja osób niepełnosprawnych na rynku pracy oraz rola organizacji pozarządowych świadczących usługi dla tej grupy beneficjentów*, Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, Warszawa; Jadamus-Hacura M., Melich-Iwanek K. (2015), *Elastyczność współczesnych rynków pracy*, „Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach”, nr 220.

⁶ Nowosielska E. (1995), Bezrobocie – przegląd aktualnych tendencji, problemów i wyników badań (w krajach rozwiniętych), „Polska Akademia Nauk, Instytut Geografii i Przestrzennego

Kobiety cechują się również mniejszymi kompetencjami. Nie wynika to z poziomu wykształcenia, ale głównie z mniejszego doświadczenia zawodowego. Jest to skutek przerwania pracy zawodowej w okresie zwiększonych obowiązków rodzicielskich⁷. Dodatkowo, pracodawcy postrzegają pracę kobiet jako mniej wartościową i powodującą komplikację. Przekłada się to na dodatkowe koszty dla przedsiębiorstwa i wpływa na decyzję o ich zatrudnianiu⁸.

Podstawowym celem pracy jest analiza poziomu bezrobocia kobiet na przykładzie Grecji, Malty i Polski. Postawiono hipotezę: sytuacja kobiet na rynku pracy uwarunkowana jest ogólną kondycją gospodarczą wybranych państw.

O wyborze powyższej tematyki zdecydowało to, że bezrobocie kobiet od wielu lat stanowi poważny problem w krajach Unii Europejskiej⁹. W pracy skupiono się na analizie sytuacji trzech państw członkowskich Unii Europejskiej: Polski, Malty i Grecji. Wybór tych krajów wynikał z uwzględnienia kluczowego wskaźnika, jakim była stopa bezrobocia wśród kobiet w 2021 roku. Wówczas Malta miała najniższą stopę bezrobocia kobiet spośród wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej, podczas gdy Grecja odnotowała najwyższy poziom. Maltańska gospodarka w ostatnich latach wykazywała stabilny wzrost, co przyczyniło się do korzystnej sytuacji kobiet na rynku pracy. Z kolei skomplikowany kontekst ekonomiczny i społeczny Grecji, może stanowić podstawę wysokiej stopy bezrobocia w tym kraju.

2. MATERIAŁ I METODA BADAŃ

Analiza empiryczna została przeprowadzona na podstawie danych statystycznych Eurostatu za lata 2002 - 2021. Analiza współzależności bezrobocia kobiet przeprowadzona była z uwzględnieniem podstawowych wskaźników makroekonomicznych:

- Produktu Krajowego Brutto,
- wskaźnika inflacji,
- stopy bezrobocia ogółem,
- stopy bezrobocia kobiet.

Do badania wpływu współzależności zmiennych makroekonomicznych wykorzystano współczynnik korelacji liniowej Pearsona (r):

Zagospodarowania”, nr 354.

⁷ Bednarz B. (2016), *Wpływ wejścia Polski do Unii Europejskiej na sytuację kobiet na rynku pracy*, „Zeszyty Naukowe”, nr 12.

⁸ Sztanderska U. (2006), *Działalność organizacji pozarządowych świadczących usługi na rynku pracy skierowane do kobiet*, Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, Warszawa, s. 6.

⁹ Bednarz B. (2016), *Wpływ wejścia Polski do Unii Europejskiej na sytuację kobiet na rynku pracy*, „Zeszyty Naukowe”, nr 12.

$$r = \frac{\sum_i (x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})}{\sqrt{\sum_i (x_i - \bar{x})^2} \sqrt{\sum_i (y_i - \bar{y})^2}}$$

gdzie:

r – współczynnik korelacji liniowej Pearsona,

x_i – zbiór wartości zmiennych niezależnych,

y_i – zbiór wartości zmiennych zależnych.

Wartość wskaźnika mieści się w zakresie od -1,0 do 1,0 włącznie i odzwierciedla stopień zależności pomiędzy zmiennymi. Korelacja dodatnia (wartość od 0 do 1) informuje, że wzrostowi wartości jednej cechy towarzyszy wzrost średnich wartości drugiej cechy. Natomiast korelacja ujemna (wartość od -1 do 0) informuje, że wzrostowi wartości jednej cechy towarzyszy spadek średnich wartości drugiej cechy. W tabeli 1 przedstawiono interpretację współczynnika korelacji liniowej Pearsona.

Tabela 1. Interpretacja współczynnika korelacji liniowej Pearsona

Współczynnik korelacji r	Interpretacja
1, - 1	związek funkcyjny
0	brak korelacji
0,7-1	korelacja bardzo silna
0,5-0,7	korelacja silna
0,3-0,5	korelacja umiarkowana
0 – 0,3	korelacja słaba

Źródło: <https://cyrkiel.info/statystyka/korelacja-pearsona/>.

W celu zweryfikowania hipotez statystycznych dla współczynnika korelacji r_{xy} zastosowano test t-studenta (t):

$$t = r_{xy} * \sqrt{\frac{n-2}{1-r_{xy}^2}}$$

gdzie:

r_{xy} – współczynnik korelacji liniowej Pearsona,

n – ilość par zmiennych.

Przyjęto hipotezy:

- zerową $H_0: r_{xy} = 0$ (korelacja nieistotna statystycznie)
- alternatywną $H_1: r_{xy} \neq 0$ (korelacja istotna statystycznie)

Hipotezę zerową odrzuca się, gdy $t < -t_{\frac{\alpha}{2}}$ lub $t > t_{\frac{\alpha}{2}}$. Wartość $t_{\frac{\alpha}{2}}$ (2,1009) odczytano z tablic t-studenta przy 18 stopniach swobody i błędzie szacunku 0,05.

Na podstawie współczynnika korelacji liniowej Pearsona obliczono wskaźnik determinacji liniowej (WD) informujący o procencie wyjaśnionej liniowo zmienności zmiennej zależnej przez zmienną niezależną. Wskaźnik ten, obliczono na podstawie wzoru:

gdzie:

$$WD = r_{xy}^2 * 100 \%$$

r_{xy} – współczynnik korelacji liniowej Pearsona

3. WYNIKI BADAŃ

W analizie współzależności pomiędzy inflacją a tempem wzrostu PKB postawiono hipotezę, że między inflacją, a tempem wzrostu PKB zachodzi związek statystyczny. Wyniki obliczeń przedstawione w tabeli 2.

Tabela 2. Wskaźnik inflacji a tempa wzrostu PKB

Wyszczególnienie	Polska	Malta	Grecja
Współczynnik korelacji liniowej Pearsona	0,0258	-0,2052	0,1808
Współczynnik determinacji liniowej (%)	0,07	4,21	3,27
Statystyka t-studenta (empiryczna)	0,10928	-0,88933	0,77975
Statystyka t-studenta (teoretyczna) k= 18 α= 0,05	2,1009	2,1009	2,1009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Eurostatu [01.06.2023].

Wyniki obliczeń wykazały, że w żadnym z badanych państw nie występuje istotna zależność pomiędzy inflacją a tempem wzrostu PKB. Postawiona hipoteza o zależności zmiennych jest nieprawdziwa. W Malcie można dostrzec słabą, ujemną korelację, lecz nie jest ona istotna statystycznie. Brak korelacji można tłumaczyć zakłóceniami występującymi w tempie wzrostu PKB spowodowanymi przez światowy kryzys finansowy w każdym państwie oraz polityką pieniężną przyjętą przez dane kraje. W Polsce Narodowy Bank Polski podejmuje działania mające na celu kontrolę inflacji. Rząd Malty zdecydował się na zamrożenie cen energii konsumpcyjnej podczas kryzysu spowodowanego pandemią COVID-19, co doprowadziło do stosunkowo niskiej inflacji. Grecja natomiast, w ramach programów pomocowych wprowadziła środki oszczędnościowe i reformy strukturalne mające na celu obniżenie inflacji.

Analizując korelacje pomiędzy inflacją a bezrobociem ogółem postawiono hipotezę, że między tym zmiennymi zachodzi związek statystyczny. Wyniki obliczeń przedstawione zostały w tabeli 3.

Tabela 3. Wskaźnik inflacji a stopa bezrobocia ogółem

Wyszczególnienie	Polska	Malta	Grecja
Współczynnik korelacji liniowej Pearsona	-0,1074	0,4591	-0,7925
Współczynnik determinacji liniowej (%)	1,15	21,07	62,81
Statystyka t-studenta (empiryczna)	-0,4583	2,192353	-5,514
Statystyka t-studenta (teoretyczna) k= 18 α = 0,05	2,1009	2,1009	2,1009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Eurostatu [01.06.2023].

Wyniki obliczeń wykazały, że w przypadku Malty i Grecji zależność między inflacją a stopą bezrobocia ogółem była istotna statystycznie, zatem postawioną hipotezę należy przyjąć. Korelacja między zmiennymi dla Malty jest dodatnia, umiarkowana i istotna statystycznie. Wzrostowi inflacji towarzyszy wzrost bezrobocia. Silna ekspansja gospodarcza Malty oraz wzrost inwestycji przyczynił się do spadku inflacji, jak i bezrobocia. W około 21 procentach zmiany w inflacji determinują zmiany w zatrudnieniu.

Korelacja między zmiennymi dla Grecji była ujemna, bardzo silna i istotna statystycznie. Wzrostowi inflacji towarzyszy spadek stopy bezrobocia. W około 63 procentach zmiany w inflacji determinują zmiany w zatrudnieniu. Prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych i wydatków publicznych na początku badanego okresu wpłynęła na zmniejszenie się poziomu inflacji i wzrost zatrudnienia.

W Polsce zależność pomiędzy badanymi zmiennymi nie była istotna statystycznie. Można zauważyć, że w Polsce stopa bezrobocia uzależniona była przede wszystkim zmianami koniunkturalnymi.

Analizując współzależność pomiędzy inflacją a bezrobociem przyjęto hipotezę, że między tymi zmiennymi zachodzi związek statystyczny. Wyniki obliczeń przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4. Wskaźnik inflacji a stopa bezrobocia kobiet

Wyszczególnienie	Polska	Malta	Grecja
Współczynnik korelacji liniowej Pearsona	-0,0937	0,4966	-0,7804
Współczynnik determinacji liniowej (%)	0,88	24,66	60,91
Statystyka t-studenta (empiryczna)	-0,3992	2,427184	-5,296
Statystyka t-studenta (teoretyczna) k= 18 α = 0,05	2,1009	2,1009	2,1009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Eurostatu [01.06.2023].

Z przeprowadzonej analizy wynika, że w przypadku Malty i Grecji zależność między inflacją a stopą bezrobocia kobiet okazała się istotna statystycznie. Hipotezę należy przyjąć. Korelacja między zmiennymi dla Malty jest dodatnia, umiarkowana i istotna statystycznie. Wzrostowi inflacji towarzyszył wzrost bezrobocia kobiet. Do spadku bezrobocia kobiet przyczynił się wzrost inwestycji, a także programy wsparcia dla przedsiębiorczości kobiet. W około 25 procentach zmiany w inflacji determinują zmiany bezrobocia kobiet.

Korelacja między zmiennymi dla Grecji jest ujemna, bardzo silna i istotna statystycznie. Wzrostowi inflacji towarzyszył spadek stopy bezrobocia kobiet. W około 61 procentach zmiany w inflacji determinują zmiany w zatrudnieniu. Tak jak w przypadku korelacji pomiędzy inflacją i stopą bezrobocia prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych i wydatków publicznych na początku badanego okresu wpłynęła na zmniejszenie się poziomu inflacji i wzrost zatrudnienia kobiet.

W Polsce zależność pomiędzy badanymi zmiennymi nie jest istotna statystycznie, na stopę bezrobocia kobiet wpływ miały działania restrukturyzacyjne przedsiębiorstw i programy mające na celu aktywizację kobiet. Z przeprowadzonej analizy wynika, że w przypadku Malty i Grecji zachodzi zależność istotna statystycznie.

Zależność pomiędzy tempem wzrostu produktu krajowego brutto a bezrobociem nazywana jest prawem Okuna. Według tego prawa współzależność pomiędzy PKB a bezrobociem jest odwrotnie proporcjonalna. Postawiono hipotezę, że między tempem wzrostu PKB a bezrobociem zachodzi związek statystyczny. Wyniki obliczeń przedstawiono w tabeli 5.

Tabela 5. Tempo wzrostu PKB a stopa bezrobocia ogółem

Wyszczególnienie	Polska	Malta	Grecja
Współczynnik korelacji liniowej Pearsona	-0,0385	-0,3582	-0,3365
Współczynnik determinacji liniowej (%)	0,15	12,83	11,32
Statystyka t-studenta (empiryczna)	-0,16344	-1,62747	-1,5159
Statystyka t-studenta (teoretyczna) $k=18$ $\alpha=0,05$	2,1009	2,1009	2,1009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Eurostatu [01.06.2023].

Badania wykazały, że w przypadku Malty i Grecji prawo Okuna zostało potwierdzone. Stopień korelacji w obu przypadkach był umiarkowany. Wzrost produktu krajowego brutto w Malcie i Grecji w części podokresów prowadził do spadku stopy bezrobocia, natomiast spadek PKB prowadził do wzrostu bezrobocia. Zależność ta, w przypadku Malty i Grecji była nieistotna statystycznie.

W Malcie na zmniejszanie się stopy bezrobocia miały wpływ reformy rynku pracy, a nie poprawa ogólnej sytuacji gospodarczej państwa. W Grecji poprawa sytuacji bezrobotnych na rynku pracy była skutkiem wprowadzonych programów pomocowych. W przypadku Polski opisywana zależność nie występuje. Badane zjawiska są niezależne od siebie. Brak związku spowodowany jest zakłóceniami występującymi po okresie transformacji gospodarczej oraz wejściem do Unii Europejskiej. Podsumowując należy stwierdzić, że hipoteza o zależności statystycznej zmiennych w każdym z państw jest nieprawdziwa.

W dalszej części badania przyjęto hipotezę, że między tempem wzrostu PKB, a stopą bezrobocia kobiet zachodzi związek statystyczny. Wyniki obliczeń przedstawiono w tabeli 6.

Tabela 6. Tempo wzrostu PKB a stopa bezrobocia kobiet

Wyszczególnienie	Polska	Malta	Grecja
Współczynnik korelacji liniowej Pearsona	-0,0371	-0,3643	-0,2762
Współczynnik determinacji liniowej (%)	0,14	13,27	7,63
Statystyka t-studenta (empiryczna)	-0,1576	-1,65943	-1,2191
Statystyka t-studenta (teoretyczna) $k=18 \alpha=0,05$	2,1009	2,1009	2,1009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Eurostatu [01.06.2023].

Badania wykazały, że w Grecji zależność między tempem wzrostu PKB a bezrobociem kobiet jest ujemna i słaba, natomiast w Malcie ujemna i umiarkowana. Nie są one istotne statystycznie. W przypadku Polski zależność między zmiennymi nie występuje. Postawioną hipotezę należy odrzucić.

Bezrobocie kobiet w Polsce nie było wrażliwe na zmiany koniunktury gospodarczej. Brak związku zdeterminowany jest przez zakłócenia takie jak: okres transformacji gospodarczej i wejście do Unii Europejskiej czy kryzys finansowy. W Malcie tempo wzrostu produktu krajowego brutto w około 13% wpływa na zmiany w stopie bezrobocia kobiet. Stopa bezrobocia kobiet uzależniona jest w tym państwie wprowadzonymi inicjatywami dotyczącymi równouprawnienia kobiet oraz ich aktywizacji. W Grecji tempo wzrostu produktu krajowego brutto w około 8 procentach wpływa na zmiany w stopie bezrobocia kobiet. Stopa bezrobocia kobiet w tym państwie uzależniona jest od tradycyjnej roli kobiet.

Hipoteza o zależności statystycznej zmiennych w każdym z badanych państw jest nieprawdziwa. W Malcie oraz Grecji występuje słaba, ujemna zależność pomiędzy PKB i stopą bezrobocia kobiet, która nie jest istotna statystycznie.

Analizując korelacje pomiędzy bezrobociem ogółem a bezrobociem kobiet postawiono hipotezę, że między tymi zmiennymi zachodzi istotny związek statystyczny. Wyniki obliczeń przedstawiono w tabeli 7.

Tabela 7. Bezrobocie ogółem a bezrobocie kobiet

Wyszczególnienie	Polska	Malta	Grecja
Współczynnik korelacji liniowej Pearsona	0,9988	0,9575	0,9954
Współczynnik determinacji liniowej (%)	99,75	91,67	99,08
Statystyka t-studenta (empiryczna)	85,083	14,0775	43,9284
Statystyka t-studenta (teoretyczna) $k = 18 \alpha = 0,05$	2,1009	2,1009	2,1009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Eurostatu (data dostępu: 01.06.2023).

Wyniki badań wykazują, że we wszystkich badanych państwach zależność między badanymi zmiennymi jest istotna statystycznie. Hipotezę należy przyjąć. Wzrost poziomu ogólnego bezrobocia powoduje wzrost poziomu bezrobocia kobiet. Korelacja między badanymi zmiennymi w każdym państwie jest dodatnia i bardzo silna. W Polsce zmiany z ogólnej stopie bezrobocia w około 100 procentach determinują zmiany w bezrobociu kobiet. W Malcie zmiany w ogólnej stopie bezrobocia w około 92 procentach determinują zmiany w bezrobociu kobiet, natomiast w Grecji zmiany w ogólnej stopie bezrobocia determinują w około 99 procentach zmiany w bezrobociu kobiet.

W Malcie występowała najsłabsza korelacja, jednak istotna statystycznie. Może być to związane z dużym naciskiem na aktywizację zawodową kobiet. Malta w 2021 roku miała najniższą stopę bezrobocia kobiet w całej Unii Europejskiej. Przeprowadzone analiza potwierdziła hipotezę o zależności statystycznej zmiennych w każdym z badanych państw. Stopa bezrobocia ogółem wpływa na poziom bezrobocia kobiet.

4. PODSUMOWANIE

Z przeprowadzonych badań wynika, że najlepsza sytuacja kobiet na rynku pracy występuje w Malcie. Wraz z przystąpieniem Malty do Unii Europejskiej podjęto szereg inicjatyw mających na celu zwiększenie równouprawnienia i pomoc kobietom w wejściu na rynek pracy. Przyczyniło się to do poprawy ich sytuacji na rynku pracy. W Grecji zaobserwowano najgorszą sytuację kobiet na rynku pracy. Związane jest to z tradycyjną rolą kobiet występującą w Grecji oraz nierównościami w dostępie do zatrudnienia. W Polsce bezrobocie kobiet stanowiło duży problem na początku XXI wieku, lecz po wejściu do Unii Europejskiej sytuacja zaczęła się poprawiać.

Hipoteza zakładająca, że sytuacja kobiet na rynku pracy uwarunkowana jest ogólną kondycją gospodarczą wybranych państw jest nieprawdziwa. Porównanie

tempa wzrostu PKB z bezrobociem kobiet w latach 2002 - 2021 na Malcie i Grecji wykazało umiarkowaną, ujemną korelację, natomiast w przypadku Polski była ona ujemna i słaba. Żadna z wymienionych korelacji nie była istotna statystycznie.

Badania wykazały, że w Malcie i Grecji na stopę bezrobocia kobiet oddziałuje inflacja. W Malcie była ona umiarkowana, dodatnia i istotna statystycznie. Wraz ze wzrostem poziomu inflacji wzrastało bezrobocie. W Grecji korelacja była ujemna, bardzo silna i istotna statystycznie. Wzrost inflacji skutkował spadkiem bezrobocia.

Z przeprowadzonych badań wynika, że najsilniejszy związek był pomiędzy bezrobociem ogółem a bezrobociem kobiet. Wzrost poziomu ogólnego bezrobocia powodował wzrost poziomu bezrobocia kobiet. Korelacja między badanymi zmiennymi w każdym państwie była dodatnia i bardzo silna. W analizowanych państwach zmiany z ogólnej stopie bezrobocia wyjaśniały zmienność bezrobocia kobiet od 90 do 100%.

BIBLIOGRAFIA

- Bednarz B. (2016), *Wpływ wejścia Polski do Unii Europejskiej na sytuację kobiet na rynku pracy*, „Zeszyty Naukowe”, nr 12.
- Grecja. Informacja o sytuacji gospodarczej i stosunkach gospodarczych z Polską (2022), Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej, Ministerstwo Rozwoju i Technologii.
- <https://www.gov.pl/web/malta/informator-ekonomiczny> [14.05.2023].
- Inflation Developments in Malta Compared with the Euro Area (2022), Central Bank of Malta, Outlook for the Maltese Economy 2022:4.
- Jadamus-Hacura M., Melich-Iwanek K. (2015), *Elastyczność współczesnych rynków pracy*, „Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach”, nr 220.
- Kalita J. (2006), *Sytuacja osób niepełnosprawnych na rynku pracy oraz rola organizacji pozarządowych świadczących usługi dla tej grupy beneficjentów*, Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, Warszawa.
- Komisja Europejska, Sprawozdanie krajowe - Polska 2020, s. 9 https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2020-european_semester_country-report-poland_pl.pdf [06.05.2023].
- Kryńska E., Kwiatkowski E. (2013), *Podstawy wiedzy o rynku pracy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Kryńska E., Kwiatkowski E. (2013), *Podstawy Wiedzy o Ekonomii*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Kwiatkowska W. (2012), *Bezrobocie w grupach problemowych na rynku pracy w Polsce*, „Acta Universitatis Lodzensis Folia Oeconomica”, nr 268.

- Kwiatkowski E. (2007), *Bezrobocie. Podstawy teoretyczne*, PWN, Warszawa.
- Nowosielska E. (1995), *Bezrobocie – przegląd aktualnych tendencji, problemów i wyników badań (w krajach rozwiniętych)*, „Polska Akademia Nauk, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania”, nr 35.
- Polska Transformacja Gospodarcza. Przesłanki-przebieg-rezultaty, owe.pte.pl/upload/files/ksiazki/05_Jarmolowicz%2C%20Piatek.pdf [11.05.2023].
- Szanderska U. (2006), *Działalność organizacji pozarządowych świadczących usługi na rynku pracy skierowane do kobiet*, Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, Warszawa.
- Warszawskie debaty o polityce społecznej, s. 7 <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/warschau/10684.pdf> [12.05.2023].
- www.gov.mt/mt/About%20Malta/Pages/il-Gzejjer%20Maltin.aspx [13.05.2023].

WOMEN'S UNEMPLOYMENT ON THE EXAMPLE OF SELECTED EUROPEAN UNION COUNTRIES

Summary: The main aim of the work is to analyse the level of women's unemployment on the example of Greece, Malta and Poland. A hypothesis was put forward: the situation of women on the labor market is determined by the general economic condition of selected countries. The work focuses on the analysis of the situation of three European Union member states: Poland, Malta and Greece. The selection of these countries resulted from taking into account a key indicator, which was the unemployment rate among women in 2021. At that time, Malta had the lowest female unemployment rate of all European Union member states, while Greece had the highest rate. The theoretical part has been done description of the most important issues regarding the labor market, problem groups occurring there and factors having a significant impact on the level of unemployment. The empirical part was developed on the basis of Eurostat statistical data in the years 2002 to 2021. The basic research method used in the work was Pearson's linear correlation analysis. The research shows that the strongest relationship was between total unemployment and women's unemployment. The increase in the level of general unemployment resulted in an increase in the unemployment rate of women. The correlation between the studied variables in each country was positive and very strong. In the countries analysed, changes in the overall unemployment rate explained variation in women's unemployment from 90 to 100%.

Key words: unemployment, labor market, problem groups, women's unemployment, indicators of the macroeconomic economic situation.

Daria Chudzińska
absolwentka Kujawsko-Pomorskiej Szkoły
Wyższej na kierunku Ekonomia

